

13. maturitná otázka:

Napoleonská éra

vypracoval: Michal Hamár

„Nie som kráľ. Nechcem, aby mi nadávali do kráľov. Hovoria o mne ako o kráľovskej figúrke.
Ja a kráľovská figúrka? Som vojak, ktorý vyšiel z ľudu a sám seba vychoval.
Možno ma vari porovnávať s Ľudovítom XVI.“

Napoleon Bonaparte, 1.februára 1801

V roku 1794 po páde jakobínskej diktatúry odovzdal Konvent výkonnú moc päťčlennému direktóriu (Barras, Sieyès, Gohier, Moulin, Ducos) a sám si ponechal zákonodarnú moc. Direktórium malo veľké výdavky na armádu a na podpory pre rodiny vojakov, preto začalo vydávať nové papierové peniaze, čo viedlo k vzniku inflácie. Vo Francúzsku vypukli nepokoje – v r.1796 bolo odhalené **Babeufove sprisahanie** proti vláde. Direktórium povolalo do Paríža generála Napoleona Bonaparta, ktorý mal obnoviť poriadok.

*Napoleon Bonaparte sa narodil 15.augusta 1769 v korzickom Ajacciu. Pochádzal zo starej, ale chudobnej šľachtickej rodiny. Jeho rodičia Carlo a Letizia Buonapartovci mali spolu päť synov a tri dcéry. Keby sa Napoleon narodil o dva roky skôr, nemohol by sa stať francúzskym občanom, pretože Janov odstúpil Korziku Francúzsku iba v roku 1768. Pretože rodina bola veľmi chudobná, Carlo Buonaparte odviezol Napoleona a jeho staršieho brata Jozefa na štúdium do Francúzska, kde sa mu podarilo dostať ich do školy na štipendium. Už v roku 1779 sa dostal Napoleon na vojenskú školu v Brienne, kde študoval päť rokov. Vynikal v matematike, zemepise a dejepise, jazyky – nemčina a taliančina ho však nebavili. Učiteľov udivoval svojou usilovnosťou a húževnatosťou. Ďalej pokračoval v štúdiu na parížskej École Militaire, ktorú skončil za jeden rok. V šestnástich rokoch bol zaradený do služby k delostrelectvu a o rok neskôr bol vymenovaný za poručíka delostrelectva. Už vo februári 1792 získal hodnosť kapitána a v apríli sa stal podplukovníkom. **Po prvý raz na seba upútal pozornosť v roku 1793 po dobytí prístavu Toulon, ktorý obsadili Angličania.** Vo veku 24 rokov bol Napoleon povýšený na brigádneho generála.*

*Ked' vypukla vzbura v provincii Vendeé, bol poverený jej potlačením. Keďže dostal k dispozícii iba dve pešie brigády, hoci bol delostrelec, požiadal o penzionovanie. Dva roky žil Napoleon v chudobe ako penzionovaný generál. **Až v októbri 1795 počas povstania royalistov mu bolo zverené vrchné velenie v Paríži.** Prikázal strieľať z ôsmich diel do vzbúrencov, pričom bolo zabitých asi sto ľudí. Podľa Napoleonových slov bola vzbura potlačená s „vôňou pušného prachu“. Po tomto úspechu bol vymenovaný za divízneho generála. To bol začiatok jeho slávnej budúcnosti.*

Za svoje úspechy vďačil Napoleon predovšetkým svojej obrovskej energii a pracovitosti. Spával najviac päť hodín denne a niekedy pracoval aj 16 hodín – do svojho cisárskeho znaku si dal včelu. Podľa svojich protivníkov aj obdivovateľov bol skutočným vojenským géniom. Mal výbornú pamäť, kombinačné schopnosti a bol všeobecne veľmi vzdelaným človekom. Keď sa raz dostal do väzenia a našiel tam zborník rímskeho práva, celý ho prečítal a po rokoch dokázal naspamäť citovať rímske právne výnosy. Pri príprave svojich vojenských ťažení bol Napoleon veľmi dôkladný. Pred bitkou sa často prechádzal po miestnostiach s podlahami pokrytými mapami a študoval aj najmenšie detaily.

*V marci 1796 sa stal Napoleon hlavným veliteľom Talianskej armády – v apríli vyhral štyri bitky a z vojny tak vyradil Piemont. V januári 1797 zvíťazil pri Rivoli a vo februári dobyl Mantovu. **Porazil rakúsku armádu a v Campoformiu uzavrel prímerie s Rakúskom.** Pôvodne obranná vojna sa tak zmenila na dobyvačnú. V júni 1797 vytvoril Napoleon z dobytých území Cisalpínsku republiku. Po svojich víťazstvách a obsadení Ríma uzavrel proti vôli direktória mier s pápežom Piom VI.*

V roku 1798 podnikol Napoleon **výpravu do Egypta**, čím ohrozil aj britské koloniálne panstvo v Indii. Výprava trvala do augusta 1798. Cestou do Egypta obsadil Maltu a pripojil ju k Francúzsku. Britský admirál **Nelson** však porazil francúzske loďstvo a Napoleonova armáda musela zostať v Egypte. Počas Napoleonovej neprítomnosti v Európe sa vytvorila **protifrancúzska koalícia**. Tvorili ju Veľká Británia, Rusko a Rakúsko. Po vojenských neúspechoch Francúzska v Nemecku a v Taliansku (ruský veliteľ Suvorov prešiel cez Alpy a porazil francúzske vojská v Taliansku, ohrozoval Francúzsko zo Švajčiarska) sa Napoleon vrátil do Francúzska a porazil ruské, rakúske a britské vojská.

9.novembra 1799 (18.brumaire) uskutočnil Napoleon štátny prevrat – rozohnal snemovne, zvyšok poslancov prijal výnos o vytvorení konzulátu (konzuli: Napoleon, Sieyès, Ducos). Vyhlásil sa za prvého konzula s neobmedzenou mocou a nastolil tak vo Francúzsku vojenskú diktatúru. Mal právo menovať dôstojníkov, úradníkov, sudcov a senát. V r.1800 porazil Napoleon rakúsku armádu v bitke pri **Marengu**. O rok neskôr uzavrel s Rakúskom **Lunnévilský mier**. V r.1802 uzavrel v Amiens s Anglickom krátky mier na upevnenie svojej moci. Francúzsko tak získalo naspäť svoje kolónie obsadené Angličanmi. Napoleon uzavrel konkordát s pápežom, ktorý sa vzdal všetkých požiadaviek na skonfiškovanú cirkevnú pôdu. Zabezpečil si tak podporu francúzskeho duchovenstva.

V roku 1804 sa dal Napoleon vyhlásiť za cisára a 2.12. korunoval seba za cisára a svoju manželku Joséphine za cisárovnú. Vydal občiansky zákonník – **Code civile** (vstúpil do platnosti 21.3.1804), ktorým zakotvil rovnosť občanov pred zákonom, občianske slobody, slobodu náboženského vyznania a neodcudziteľnosť súkromného vlastníctva. Zákonník vznikol spojením starého rímskeho práva a francúzskeho zvykového práva s výdobytkami revolúcie. Stal sa vzorom pre zákonodarstvo iných štátov. Napoleon zlepšil finančnú situáciu štátu podporou podnikania, z ktorého plynuli štátu dane. Založil Francúzsku národnú banku a položil základy pevnej finančnej sústavy. Podporou stavieb, ktoré boli v záujme štátu – napr. ciest, kanálov a prístavov sa znížila nezamestnanosť. Štát zabezpečil zásobovanie obyvateľstva základnými potravinami a boli stanovené nízke ceny chleba, ktoré sa pravidelne kontrolovali. Všetky zdroje krajiny mali slúžiť zahraničnej výbojnej politike. Napoleon zaviedol cenzúru a tajnú štátnu políciu (na jej čele bol J.Fouché).

Napoleonské vojny do roku 1812

V r.1803 bola obnovená vojna s Anglickom – Napoleon pripravoval vylodenie na Britské ostrovy. K Anglicku sa pridalo Rusko a Rakúsko, čím vznikla ďalšia protifrancúzska koalícia. Na pripravovanú inváziu sa však Napoleon neodhodlal. Spojenecké španielsko - francúzske loďstvo bolo porazené na španielskom pobreží pri myse **Trafalgar v novembri 1805**. Angličania nestratili ani jednu loď, ale v bitke zahynul veliteľ anglického loďstva – jednooký a jednoruký admirál Horatio Nelson. Po tejto porážke sa už Francúzi nemohli vylodiť v Anglicku a bolo stále jasnejšie, že sa im nepodarí Anglicko poraziť.

Napoleon však dosiahol vojenské úspechy v strednej Európe. **2.12.1805** porazil spojeneckú rusko-rakúsku armádu **v bitke troch cisárov pri Slavkove** (Austerlitz) neďaleko Brna. Armádu viedol rímskonemecký cisár **František II.** a ruský cár **Alexander I.** Napoleon prinútil Rakúsko spísať v Bratislave separátny mier (24 článkov – Rakúsko uznalo Napoleona za kráľa Talianska, muselo odstúpiť Benátky, Dalmáciu a Istriu Talianskemu kráľovstvu a ďalšie územia Bádensku a Württembersku...). Už v r.1804 sa cisár František II. vyhlásil za dedičného rakúskeho cisára a o dva roky neskôr sa zriekol titulu cisára Svätej ríše rímskej národa nemeckého, ktorá tak po tisícročnej existencii zanikla. Napoleon vybudoval **Rýnsky spolok** a zmenšil územie Pruska. Uzatvorením tylžského mieru v júni 1807 po porážke Pruska rozšíril územie Rýnskeho spolku a po víťazstve pri Friedlande uzavrel dohodu s Ruskom. V r.1806 po porážke Pruska pri Jene vstúpil Napoleon do Berlína a vyhlásil **kontinentálnu blokádu** – zákaz dovozu tovaru z Anglicka do Európy. Tým chcel Anglicko hospodársky zničiť. Európa však potrebovala anglický tovar, preto sa z Anglicka pašoval. Francúzsko nemohlo nahradiť anglickú výrobu ani kontrolovať európske prístavy a nepodarilo sa

mu ani prinútiť všetky štáty, aby blokádu dodržiavali. Na druhej strane blokáda spôsobila rozvoj priemyslu najmä v ekonomicky slabších štátoch, ktoré sa tak zbavili lacného konkurenta. Okrem toho v dôsledku blokády získalo Anglicko nové odbyiská vo svojich kolóniách.

V r.1807 vytvoril Napoleon Veľkovojsvodstvo varšavské, čím sa aspoň v obmedzenom rozsahu obnovila samostatnosť Poľska.. Vytváranie väčších štátnych celkov malo Napoleonovi pomôcť lepšie ich ovládať. V r.1808 menoval Napoleon svojho brata Jozefa španielskym kráľom, čo spôsobilo protifrancúzske povstanie. Španielsku partizánsku vojnu – guerillu, ktorú podporovali Angličania, sa nikdy nepodarilo Francúzsku úplne potlačiť. Nakoniec boli Francúzi britsko – španielskymi jednotkami vytlačení zo Španielska.

V r.1809 utrpel Napoleon prvýkrát porážku od rakúskeho arcivojvodu Karla pri Asperne neďaleko Viedne. V júli toho istého roku však porazil rakúsku armádu v **bitke pri Wagram** a v Schönbrunne uzavrel mier s Rakúskom. Porážka Rakúska spôsobila štátny bankrot a v Nemecku, Rusku a iných štátoch vzrástol odpor proti napoleonskému systému. Rakúsko muselo zaplatiť obrovské kontribúcie (40 miliónov guldenov) a zaviazalo sa znížiť veľkosť svojej armády. V apríli 1810 sa Napoleon oženil s arcivojvodkyňou **Máriou Lujzou**, dcérou rakúskeho cisára Františka I. Tým čiastočne legitimizoval svoje cisárstvo.

Vojna v Rusku

Rusku bránila kontinentálna blokáda vo vývoze obilia do Anglicka a v dovoze anglických priemyselných výrobkov. Cár Alexander I. otvorením ruských prístavov túto blokádu porušil . Napoleon preto zorganizoval vojnovú výpravu proti Rusku. **24.júna 1812** prekročila Napoleonova Veľká armáda (Grande armée) o počte asi 610 tisíc mužov bez vyhlásenia vojny rieku Nemen a ďalej postupovala ruským územím. Francúzi tvorili menej než polovicu armády, zvyšní vojaci boli z vazalských a spojeneckých štátov Francúzska (najmä z Veľkovojsvodstva varšavského, Pruska a Rakúska) . Zo začiatku sa Napoleonovi vo vojne darilo. V Rusku však začala proti nemu vlastenecká vojna, ktorú viedol generál **Kutuzov**. Ustupujúce ruské vojsko Napoleona zdržalo v bitkách pri Smolensku a **Borodine** – obidve strany utrpeli obrovské straty ale o víťazovi sa nerozhodlo.

V septembri 1812 vstúpilo francúzske vojsko do Moskvy, ktorú opustili všetci obyvatelia i vojsko. Vyhladovaná armáda uviazla v horiacom meste – vojaci sa nemali kde ubytovať a hrozilo, že ruské jednotky prerušia zásobovacie cesty. Napoleon ponúkol ruskému cárovi mier, ale ten odmietol vyjednávať. Napoleonova nádej, že prezimuje v Moskve sa nesplnila. Preto sa rozhodol pre ústup a o mesiac po vstupe do Moskvy mesto opustil. Kutuzov ho prinútil ustupovať po tej istej ceste a na ustupujúcu armádu neustále útočil. Oslabená francúzska armáda utrpela porážku v **bitke pri rieke Berezine v novembri 1812**. Napoleon opustil svoju armádu a vrátil sa do Paríža. Z Ruska sa vrátili iba zvyšky Veľkej armády – asi 40 000 mužov. Z tejto porážky sa Napoleon už nespamätal.

Pád cisárstva

Po porážke Napoleona v Rusku sa v r.1813 vytvorila 5.protinapoleonská koalícia. Tvorili ju Rusko, Prusko, Švédsko a Veľká Británia. Napoleon začal budovať novú armádu, s ktorou dosiahol aj niekoľko víťazstiev, ale koalícia mala už jednoznačnú prevahu. V auguste 1813 bol odrazený francúzsky pokus o vpád do Čiech. V októbri porazilo ruské, pruské, rakúske a švédske vojsko Napoleonovu armádu v **bitke národov pri Lipsku**. Spojenecká armáda vtrhla do Francúzska a v marci 1814 obsadila Paríž. Napoleon bol vlastnými maršalmi donútený odstúpiť a musel odísť do vyhnanstva na taliansky ostrov Elba.

Vo Francúzsku boli reštaurovaní Bourbonovci a na trón nastúpil Ľudovít XVIII., ktorý chcel obnoviť zriadenie z predrevolučného obdobia. Narazil však na odpor ľudu i buržoázie. V tejto situácii sa Napoleonovi podarilo vylodiť vo Francúzsku. Ľudovít XVIII. poslal proti nemu vojsko,

to však prešlo na jeho stranu. Kráľovský dvor ušiel do Gentu a 20.marca 1815 vstúpil Napoleon do Paríža. Toto obdobie nazývame stodňové cisárstvo.

Spojenci boli vystrašení správou o Napoleonovom návrate a vytvorili protinapoleonskú koalíciu. V polovici júna porazil Napoleon pruskú armádu a potom zaútočil na britské vojsko. **18.júna 1815 sa začala bitka pri Waterloo.** Francúzi zo začiatku nad Britmi (vojvoda z Wellingtonu) víťazili ale po príchode pruských oddielov (maršal Blücher) boli porazení. 22.júna Napoleon druhýkrát abdikoval a bol dopravený na ostrov sv. Heleny, kde 5.mája 1821 zomrel.

Viedenský kongres

Už v dobe bojov proti Napoleonovi v r.1814 uzavreli Veľká Británia, Rusko, Rakúsko a Prusko zmluvu o povojnovom usporiadaní Európy. Od septembra 1814 do júna 1815 sa **vo Viedni konal mierový kongres** panovníkov a štátnikov európskych veľmocí. Zišlo sa tu asi päťdesiat príslušníkov panovníckych rodov. Rokovalo sa o usporiadaní európskych politických pomerov. Rozhodnutia kongresu sledovali záujmy víťazných veľmocí – Veľkej Británie, Ruska, Rakúska a Pruska. Systém vytvorený na kongrese bol založený na troch princípoch – princíp legitimacy (oprávnenosť nárokov na vládu), princíp reštaurácie (obnovenie hraníc z r.1790) a princíp solidarity (spoločný záujem konzervatívnych štátov na odvrátení revolučných myšlienok).

Francúzsko muselo zaplatiť vojnovú náhradu a vydať svoje vojnové loďstvo víťazom. Jeho hranice boli obnovené podľa stavu v r.1790. **Anglicko** získalo Maltu, Iónske ostrovy, Helgoland, Kapsko a Cejlón. **Rusko** získalo Fínsko, Besarábiu a Veľkovojevodstvo varšavské. Z veľkovojevodstva vzniklo Poľské kráľovstvo, ktoré bolo spojené s Ruskom personálnou úniou. **Rakúsko** si ponechalo Halič a získalo Lombardiu a Benátky s okolím. **Prusko** získalo časť Saska, Poznaň, Vestfálsko a Porýnie. **Nemecko** zostalo rozdrobené, ako nástupca svätej rímskej ríše vznikol Nemecký spolok. Bol zriadený ríšsky snem vo Frankfurte nad Mohanom, ktorý mal však malú právomoc. Spojením Belgicka a Nizozemska vzniklo Nizozemské kráľovstvo. **Taliansko** zostalo rozdrobené – sever ovládlo Rakúsko, stred pápež a do Neapolska sa vrátili Bourbonovci.

Veľmoci sa zmluvne zaviazali, že nové usporiadanie budú chrániť aj mocou a že budú spolu riešiť všetky pokusy o porušenie dohodnutých zásad. Na návrh ruského cára Alexandra I. kongres schválil zmluvu, tzv. **Svätú alianciu**, ku ktorej sa pripojili všetci európski monarchovia okrem sultána a pápeža.

Najakútivnejším zástancam aliancie bol rakúsky kancelár knieža von **Metternich**, ktorý vystupoval proti liberálnym a demokratickým zmenám v medzinárodných vzťahoch a vo vnútornej politike – bol zástancam absolutizmu. Rozhodnutia kongresu sa robili v protiliberálnom duchu, bez ohľadu na politický vývoj v Európe. Preto takýto systém nemohol dlho vydržať. Napriek tomu Svätá aliancia vytvorila prvý a dovtedy jediný systém kolektívnej bezpečnosti

Veľká armáda

V r.1800 Napoleon reorganizoval armádu na systém zborov, na čele ktorých stáli po r.1804 maršali. Boli to malé armády s vlastnými štábmi, ktorým sa posielali rozkazy. Napoleon mal osobný štáb s asi 200 dôstojníkmi, ktorých viedol maršal Berthier. Jeho osem až dvanásť osobných pobočníkov plnilo úlohu styčných dôstojníkov, ktorých poveroval aj plnením osobitných úloh. Od r. 1804 sa Napoleonove vojsko volalo Veľká armáda. V r.1805 mala 200 tisíc mužov a v r.1812 už 500 tisíc. Vojaci používali pušky z r.1777 s dostrelom 200 m a delo s dostrelom 600 m, ktoré mohlo vystreliť 2x za minútu. Napoleon často pochodoval na výpravách spolu s vojakmi, jedol ich stravu a starých vojakov poznal aj po mene. Tým si udržiaval v armáde popularitu. Podľa neho mali byť dôstojníci odvážni, ale nie iniciatívni – „Len ja sám viem,

francúzske delá mali vyrazený tento napoleonský emblém

čo treba robiť“, hovorieval Napoleon. O mnohých bitkách rozhodla jeho schopnosť odhaliť slabé miesta nepriateľa a prinútiť ho prijať boj vo vybranom teréne a tiež úžasná rýchlosť jeho presunov.

Empír

Za vlády Napoleona vznikol vo Francúzsku nový štýl – **empír** (cisársky sloh). Vychádzal z klasicizmu, umeleckého smeru z druhej polovice 18. a prvej polovice 19. storočia. Jeho vzorom bolo rímske impérium. V rokoch 1800 až 1830 sa empír rozšíril v Európe až po Rusko. Vo výzdobe prevládali predovšetkým grécke a rímske prvky. Empír sa prejavoval najmä v dekoráciách interiéru a v móde. Je charakteristický jednoduchosťou a prísnu geometrickosťou tvarov. Steny miestností boli podľa rímskeho vzoru rozdelené na veľké plochy a ozdobené ornamentami – napr. antickými väzami a vavrínovými vencami. Pri nábytku sa zdôrazňovala jednoduchá línia. Móda v období empíru sa stala vzorom pre Európu – ženy nosili dlhé splývavé šaty z ťažkých látok, muži široké nohavice, úzke žakety a vysoké nákrčníky. V architektúre empír napodobňoval dórsky sloh a využíval stĺporadie.

◀ empírové nádvorie

▲ blok empírových domov

Register významných osobností napoleonskej éry

Joseph Fouché, vojvoda d'Otrante – desať rokov bol cirkevným učiteľom, počas revolúcie bol členom Konventu, organizoval masové popravy vo vzbúreneckom Lyone. V r.1799 sa stal ministrom polície a v tejto funkcii pôsobil aj za cisárstva - Napoleon mu udelil titul vojvoda Otrantský. Zorganizoval výkonnú políciu, ktorú použil na upevnenie svojej moci. Zomrel v r.1820 vo vyhnanstve.

Charles Maurice de Talleyrand – Périgord, knieža z Beneventa – pôvodne nastúpil cirkevnú kariéru, po vypuknutí revolúcie sa venoval politike. V r.1792 musel emigrovať, ale o päť rokov sa vrátil do Francúzska a stal sa ministrom zahraničných vecí. Pomohol k moci Napoleonovi, ale neskôr podporoval návrat Bourbonovcov. Zúčastnil sa na viedenskom kongrese a jeho diplomatické schopnosti zaistili Francúzsku postavenie veľmoci. Ako minister zahraničných vecí pôsobil aj za vlády Ľudovíta XVIII.

Klemens Wenzel Lothar, knieža von Metternich – minister zahraničia, neskôr rakúsky kancelár, šedá eminencia rakúskej a európskej politiky. Presadzoval politiku tzv. metternichovského absolutizmu. Na jeho nátlak dal František I. svoju dcéru Máriu Lujzu za manželku Napoleonovi. Bol duchovným otcom konzervatívnej aliancie Anglicka, Ruska, Pruska a Rakúska. V r.1848 musel odstúpiť a emigroval do Veľkej Británie.

Mária Lujza – arcivojvodkyňa, dcéra rakúskeho cisára Františka I. a Márie Terézie Neapolsko-Bourbonskej. V r.1810 sa vydala za Napoleona, v r.1811 sa jej narodil syn Napoleon II.,

neskorší vojvoda z Reichstadtu (zomrel v r.1824). Po porážke Napoleona v bitke pri Lipsku opustila Francúzsko, kde sa už nikdy nevrátila; jej syn bol vychovávaný na viedenskom dvore. Prvým parížskym mierom získala vojvodstvá Parmu, Piacenzu a Guastallu. Po Napoleonovej smrti sa tajne vydala za grófa Adama A. Neipperga, s ktorým mala dve deti – kniežatá Montenuovo. Keď Neipperg zomrel, vydala sa za grófa Charla-Reného von Bombelles. Mária Lujza zomrela 5.decembra 1847.

Marie – Josèphe Rose Beauharnais von Tascher de La Pagerie – vydala sa za vikomta Alexandra de Beauharnais (zomrel v r.1794) a v r.1796 za Napoleona. V r.1804 ju Napoleon korunoval za francúzsku cisárovnú. Pretože Napoleon potreboval dediča trónu, v r.1809 sa s ňou rozviedol a oženil sa s Máriou Lujzou. Zomrela v r.1814.

Bonapartovci na európskych trónoch

Po svojej korunovácii za francúzskeho cisára začal Napoleon dosadzovať svojich bratov a sestry na európske tróny. Chcel tak vytvoriť systém štátov závislých na Francúzsku. Neveril totiž väčšine svojich generálov a niektorí z nich, napríklad Bernadotte boli zase príliš ctižiadostiví na to, aby im mohol zveriť vládu, lebo by sa mohli obrátiť proti nemu. Preto sa Napoleon obrátil na členov svojej rodiny, ktorí síce nemali politické skúsenosti, ale dovedy mu preukázali dobré služby – Joseph pôsobil ako vyjednávač pri rokovaniach s Rakúskom a Veľkou Britániou, Lucien bol predsedom Rady päťsto, keď Napoleon uskutočnil štátny prevrat. Louis sprevádzal Napoleona ako pobočník do Egypta, neskôr sa stal generálnym guvernérom Piemontu. Joseph získal Neapolské kráľovstvo, v r.1808 sa stal španielskym kráľom. V Neapoli nastúpil na trón Napoleonov švagor Joachim Murat, manžel jeho sestry Karolíny. Louis sa stal v r.1806 holandským kráľom a Jèrôme kráľom Vestfálska. Tieto krajiny plnili úlohu nárazníkových štátov medzi Pruskom a Francúzskom. Nádeje, ktoré Napoleon vkladal do svojich súrodencov, sa však nesplnili, pretože tí nechceli vládnuť ako poslušní Napoleonovi miestodržiteľia.